

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie júl 2012

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 541/2011
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –v časti vyhovené –v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	25. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom.</p> <p>Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tvrdení, že napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým zamietol žalobu o zaplatenie peňažnej sumy k titulu vrátenia vkladu tichého spoločníka je arbitrárne a svojvoľné, a to predovšetkým pokiaľ ide o právne posúdenie zmluvy uzatvorenej medzi sťažovateľom a odporcom.</p> <p>Právne posúdenie veci dovolacím súdom podľa sťažovateľa nemá oporu v skutkových zisteniach vyplývajúcich z vykonaného dokazovania na súdoch nižšieho stupňa, resp. z výkladu prejavu vôle zmluvných strán.</p> <p>Sťažovateľ považuje rozhodnutie dovolacieho súdu za prekvapivé, keďže ním bolo zmenené právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu bez toho, aby sa sťažovateľ mohol akýmkoľvek spôsobom vyjadriť k inému právnomu posúdeniu veci zo strany dovolacieho súdu.</p>
ratio decidendi	<p>Vzhľadom na obsah spornej zmluvy bolo z hľadiska rozhodovania všeobecných súdov v merite veci (žaloba o zaplatenie peňažnej sumy z titulu vrátenia vkladu tichého spoločníka) rozhodujúce určenie ustanovenia právneho predpisu, resp. právnych predpisov, ktorými sa má predmetná zmluva riadiť.</p> <p>Súd prvého stupňa vyhodnotil zmluvu ako nepomenovanú podľa § 51 Občianskeho zákonníka, na ktorú (vzhľadom na nesplnenie podstatných náležitostí zmluvy o tichom spoločenstve) nie je možné aplikovať ustanovenia § 673 a nasl. Obchodného zákonníka o tichom spoločenstve, a návrh navrhovateľa (sťažovateľa) rozsudkom zamietol.</p> <p>Krajský súd ako odvolací súd bol toho názoru, že tu ide o tri samostatné zmluvy, na ktoré sa aplikujú aj ustanovenia Obchodného zákonníka o tichom spoločenstve § 673 a nasl. Obchodného zákonníka (krajský súd zastával názor, že sú naplnené všetky náležitosti zmluvy o tichom spoločenstve), a rozsudkom zmenil rozsudok prvostupňového súdu a žalovanému uložil zaplatiť v prospech sťažovateľa peňažnú sumu.</p> <p>Najvyšší súd považoval predmetnú zmluvu za jednu zmiešanú zmluvu podľa § 491 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka s tým, že podľa jeho názoru malo byť aplikované aj ustanovenie § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka upravujúce výklad vôle strán pri uzatváraní zmlúv podľa Obchodného zákonníka, a napadnutým rozsudkom žalobu zamietol.</p>

	<p>Podstatou namietaného rozhodnutia bola uvedená zmena právneho posúdenia veci a aplikácia na zistený skutkový stav takého ustanovenia právneho predpisu (§ 491 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka), ktoré v dovtedajšom rozhodovaní nebolo použité a bolo pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce.</p> <p>Až z rozhodnutia dovolacieho súdu sa sťažovateľ dozvedel, že dovolací súd vyvodil svoj právny záver na základe aplikácie takého ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo predmetom aplikácie na zistený skutkový stav tak prvostupňovým súdom, ako ani odvolacím súdom.</p> <p>Záver odvolacieho súdu, ktorým považoval sporný dokument za tri samostatné zmluvy, považoval najvyšší súd za neopodstatnený, a naopak, posúdil sporný dokument ako tzv. zmiešanú zmluvu podľa § 491 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, pričom v dovtedajšom konaní sa sudy nižších stupňov touto právnou argumentáciou nezaoberali a účastníci sa k nej nemali možnosť vyjadriť.</p> <p>V dovolacom konaní podľa ustanovenia § 241 ods. 3 OSP platia primerané ustanovenia § 209 a § 213 ods. 2. Primeranou aplikáciou ustanovenia § 213 ods. 2 OSP na podmienky dovolacieho konania je výslovné uložené dovolaciemu súdu pre prípad, ak je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je zároveň pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.</p> <p>V štádiu dovolacieho konania v dôsledku uvedeného postupu najvyššieho súdu už sťažovateľ nemal možnosť zaujímať k skutočnostiam odôvodňujúcim iný právny záver dovolacieho súdu žiadne stanovisko, resp. nemal možnosť vyjadriť sa aj k ich právnej relevantnosti vo vzťahu k predmetu konania.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že realizácia procesných práv účastníka konania, ktorú priznáva Občiansky súdny poriadok na zabezpečenie ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov v dovolacom konaní, je znemožnená, ak dovolací súd zmení rozhodnutie odvolacieho súdu na základe právneho dôvodu, ktorým sa tak prvostupňový, ako ani odvolací súd v konaní ani vo svojich rozhodnutiach nezaoberali a ku ktorým sa účastníci nevyjadrovali, pretože k tomu nemali dôvod.</p> <p>Preto, pokiaľ dovolací súd nevyzval sťažovateľa v zmysle § 241 ods. 3 OSP v spojení s § 213 ods. 2 OSP, aby sa vyjadril k novej aplikácii ustanovenia § 491 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo podľa názoru dovolacieho súdu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, porušil tým základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na súdnu ochranu garantovanú sťažovateľovi ako účastníkovi konania podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Výklad, ktorý uskutočnil najvyšší súd k primeranej aplikácii § 213 ods. 2 OSP v dovolacom konaní v predmetnej veci, nie je ústavne konformný a prieči sa princípom spravodlivého procesu.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu, je dôvodná a že najvyšší súd porušil tieto jeho ústavou a dohovorom zaručené práva.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v predmetnej veci nezistil súvislosť medzi namietaným porušením ustanovení čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením naplnia účel, ktorý sťažovateľ sledoval podaním sťažnosti ústavnému súdu.</p> <p>Rozsudok najvyššieho súdu zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 64/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález –v časti vyhovené –v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>4. júl 2012</p>

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namieta porušenie označených práv v konaní vedenom krajským súdom.</p> <p>Sťažovateľka namieta, že i keď bola v konaní vo veci samej úspešná, krajský súd jej nepriznal náhradu trov konania, a to tak trov prvostupňových, ako aj trov odvolacích, a to s poukazom na to, že náhradu trov konania nežiadala (neuplatnila si), hoci opak je pravdou.</p>
ratio decidendi	<p>Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým zo skutkového hľadiska konštatovať, že sťažovateľka v písomnom vyjadrení adresovanom okresnému súdu požadovala zaviazat' žalobcu na zaplatenie náhrady trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.</p> <p>V neskoršom podaní trovy právneho zastúpenia advokátom podrobne vyčíslila v celkovej výške. V podanom odvolaní požadovala zaviazat' žalobcu na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Napokon na odvolacom pojednávaní právna zástupkyňa sťažovateľky uviedla, že uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností, o pravdivosti ktorých nemá ústavný súd dôvod pochybovať (vyplývajú z predložených listinných dôkazov, pričom ani krajský súd, ale ani žalobca ich nenamietajú), možno konštatovať, že záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka náhradu trov prvostupňového konania nežiadala a rovnako nežiadala (neuplatnila si) ani náhradu trov odvolacieho konania, nezodpovedá skutočnosti.</p> <p>Taký postup všeobecného súdu, ktorým tento vyvodí určité, pre rozhodnutie o spornej otázke podstatné skutkové závery, ktoré sú v priamom rozpore s dôkazmi nachádzajúcimi sa v jeho spise, treba považovať za svojvoľný, a preto porušujúci základné právo na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Pokiaľ ide o trovy prvostupňového konania, tieto sťažovateľka uplatnila v písomnom vyjadrení a vyčíslila ich v ďalšom podaní. Nič preto nebránilo o náhrade prvostupňových trov rozhodnúť.</p> <p>Čo sa týka trov odvolacieho konania, tieto si sťažovateľka uplatnila jednak v podanom odvolaní, a potom aj ústne na odvolacom pojednávaní krajského súdu konanom. Keďže krajský súd náhradu trov konania nepriznal, nebol ani dôvod, aby sťažovateľka trovy odvolacieho konania vyčíslila najneskôr do 3 pracovných dní počítaných od vyhlásenia rozsudku krajského súdu (§ 151 ods. 1 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku).</p> <p>Krajský súd výrokmi o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Keďže ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nebolo už potrebné osobitne sa zaoberať namietaným porušením čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Rozsudok krajského súdu zrušuje vo výrokoch o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 259/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	4. júl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (občianske združenie) namietal porušenie základného práva

	<p>na súdnu ochranu v konaní vedenom najvyšším súdom.</p> <p>Sťažovateľ je presvedčený, že mu postupom a uzneseniami všeobecných súdov bola odopretá súdna ochrana podľa čl. 46 ods. 2 ústavy v súvislosti s jeho žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva, ktorým bolo potvrdené zastavenie priestupkového konania z dôvodu, že konanie obvinených nie je možné považovať za priestupok.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Najvyšší súd a ministerstvo nepochybujú o tom, že sťažovateľ nebol aktívne legitimovaný domáhať sa súdnej ochrany, keďže právoplatným rozhodnutím vydaným v správnom konaní nebol nijako dotknutý vo svojich právach.</p> <p>II. senát ústavného súdu dospel k právnomu názoru, podľa ktorého osoba, ktorá je účastníkom správneho konania, má základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky. Inými slovami, účastník správneho konania má právo na spravodlivé konanie vo veci, ktorej je účastníkom.</p> <p>Má teda právo na to, aby sa v správnom konaní, ktorého je účastníkom, dodržiavali ústavné princípy upravené v druhej hlave siedmym oddiele ústavy. Vzhľadom na čl. 46 ods. 2 druhú vetu ústavy z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie takého rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým mohlo dôjsť k porušeniu základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky. Rozhodovanie všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva sa nemôže ocitnúť mimo ústavného rámca rešpektu a ochrany základných práv jednotlivca.</p> <p>Podľa názoru II. senátu v zásade možno súhlasiť s názorom najvyššieho súdu (s ktorým sa stotožňuje aj I. a IV. senát ústavného súdu), podľa ktorého aktívna procesná legitimácia žalobcu ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, zahŕňa v sebe kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím vydaným v správnom konaní.</p> <p>Naproti tomu ako neakceptovateľný sa javí záver, podľa ktorého právoplatným rozhodnutím o priestupku navrhovateľ ako postihnutá osoba nemôže byť ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu navrhovateľa ako postihnutej osoby, t. j. nezasahuje do jeho právnej sféry a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.</p> <p>Zákon o priestupkoch považuje navrhovateľa ako postihnutú osobu za účastníka priestupkového konania, a to v plnom rozsahu účastníckych práv vrátane práva podať odvolanie (§ 81 ods. 4 zákona o priestupkoch). Preto navrhovateľ ako postihnutá osoba – účastník konania o priestupku má nepochybne právo na to, aby za splnenia všetkých zákonných podmienok bolo rozhodnuté v súlade so zákonom o vine či nevine osôb obvinených zo spáchania priestupku. Toto právo je súčasťou základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>I. a IV. senát ústavného súdu zaujal v obdobných veciach odlišné stanoviská.</p> <p>V uznesení ústavného súdu č. k. IV. ÚS 228/2011-9 z 2. júna 2011 išlo o prípad, keď sťažovateľ podal obvodnému úradu návrh na prerokovanie priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť zamestnanec ministerstva školstva tým, že neprevzal žiadosť o informácie. Obvodný úrad konanie o priestupku zastavil z dôvodu, že skutok nie je priestupkom. Ministerstvo odvolanie zamietlo a rozhodnutie obvodného úradu potvrdilo. Uznesením krajského súdu bolo konanie o žalobe sťažovateľa zastavené s tým, že sťažovateľ nie je oprávnenou osobou na podanie žaloby. Uznesením najvyššieho súdu bolo uznesenie krajského súdu potvrdené.</p> <p>V uznesení ústavného súdu č. k. IV. ÚS 242/2011-9 z 9. júna 2011 išlo o prípad, keď sťažovateľ podal návrh na prerokovanie priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorý mal byť spáchaný tým, že zodpovedná osoba nesprístupnila požadované informácie a nevydala ani príslušné zamietavé rozhodnutie. Rozhodnutím obvodného úradu bol páchatel' priestupku uznaný vinným a bola mu uložená pokuta. Ministerstvo rozhodnutie obvodného úradu zrušilo s odôvodnením, že konanie páchatel'a nenaplnilo skutkovú podstatu priestupku, a preto priestupkové konanie malo byť zastavené. Rozsudkom krajského súdu bola žaloba sťažovateľa zamietnutá s tým, že nie je na jej podanie aktívne legitimovaný,</p>

keďže napadnutým rozhodnutím nebol priamo dotknutý na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Uznesením najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu zrušený a konanie bolo zastavené z tých istých dôvodov, aké uviedol krajský súd vo svojom rozsudku.

IV. senát ústavného súdu v oboch prípadoch sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pričom odôvodnenie oboch uznesení je v podstate zhodné.

Podľa názoru IV. senátu ústavného súdu legislatívna konštrukcia správneho súdnictva v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vychádza z čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého sa na súd vo veci preskúmania rozhodnutia orgánu verejnej správy môže obrátiť ten, kto tvrdí, že bol týmto rozhodnutím na svojich právach ukrátený, pričom ústava umožňuje zákonodarcovi obmedziť možnosti prístupu na súd a zároveň ustanovuje hranice takej možnosti tým, že preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd nesmie byť spod právomoci súdu vylúčené.

V uznesení ústavného súdu č. k. I. ÚS 166/2011-12 z 9. júna 2011 išlo o prípad, keď Lesoochranárske zoskupenie VLK (ďalej len „zoskupenie“) podalo návrh na prerokovanie priestupku, ktorého sa páchatel mal dopustiť tým, že rozhodol o čiastočnom nesprístupnení požadovanej informácie. Obvodný úrad uznal páchatel'a vinným zo spáchania priestupku a uložil mu pokutu. Ministerstvo toto rozhodnutie zrušilo. Rozsudkom krajského súdu bola žaloba zoskupenia proti rozhodnutiu ministerstva zamietnutá. Uznesením najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu zrušený a konanie bolo zastavené. Podľa názoru najvyššieho súdu zoskupenie nebolo napadnutým rozhodnutím ukrátené na subjektívnych právach. I. senát ústavného súdu sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Podľa názoru I. senátu ústavného súdu zoskupenie odvádzalo svoje právo podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia ministerstva z ustanovenia § 81 ods. 4 zákona o priestupkoch, ktoré v nadväznosti na ustanovenie § 83 ods. 3 zákona o priestupkoch priznáva právo podať návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom účastníkom konania v takom rozsahu, v akom sú oprávnení podať odvolanie (§ 81 zákona o priestupkoch). Citované ustanovenia nemožno vo vzťahu k právu podať návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom posudzovať izolovane od príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Podstatné je, či bola splnená aj druhá podmienka ustanovená Občianskym súdnym poriadkom na to, aby sa zoskupenie mohlo domáhať preskúmania rozhodnutia ministerstva žalobou podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to či rozhodnutím ministerstva bolo zoskupenie ukrátené na svojich právach. Samotné tvrdenie o tom, že došlo k ukráteniu na právach, nepostačuje na to, aby bolo zoskupenie aktívne procesne legitimované na podanie žaloby. I. senát ústavného súdu sa v tejto otázke v plnom rozsahu stotožňuje s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého rozhodnutie o priestupku sa týka iba osoby obvinenej z priestupku, a teda nezasahuje do právnej sféry zoskupenia a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia. Zoskupenie neuviedlo v sťažnosti žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť a ústavnosť záverov najvyššieho súdu.

Vzhľadom na zásadnú odlišnosť stanovísk II. senátu na jednej strane, ako aj I. a IV. senátu na strane druhej požiadal II. senát plénum ústavného súdu o vydanie zjednocujúceho stanoviska, podľa navrhovaného znenia ktorého účastník konania o priestupku v postavení navrhovateľa (postihnutej osoby) podľa § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch môže byť ukrátený na základnom práve domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to tak postupom, ako aj rozhodnutím správneho orgánu.

Uznesením ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2012 z 27. júna 2012 bol návrh II. senátu na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu zamietnutý. Vychádzajúc zo stanoviska pléna ústavného súdu treba sťažnosť považovať za nedôvodnú.

Prichodí konštatovať, že hoci sťažovateľ bol ako postihnutá osoba a navrhovateľ účastníkom správneho konania, nebol zároveň osobou ukrátenou na právach rozhodnutím vydaným v správnom konaní. Samotné tvrdenie sťažovateľa o nesprávnosti záverov krajského súdu a ich rozpore so zákonom nestačí. Takémuto tvrdeniu musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu. V konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku súd poskytuje ochranu len subjektívnym právam žalobcu. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany cudzích práv, alebo aj žiada ochranu svojho práva, aj keď v skutočnosti o jeho právo nejde, žaloba je podaná neoprávnenou

	osobou. Ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozhodnutia. Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 228/2011, IV. ÚS 242/2011, I. ÚS 166/2011, PLz. ÚS 1/2012

spisová značka	II. ÚS 567/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –v časti vyhovené –v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	10. júl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ (t. č. vo väzbe) namietal porušenie označených práv v konaní vedenom krajským súdom.</p> <p>Rozhodujúcim argumentom sťažovateľa je, že prokurátor požiadal o predĺženie väzby v prípravnom konaní jednak pre potrebu zabezpečiť od mobilného operátora výpis všetkých odchádzajúcich a prichádzajúcich hovorov z označených telefónnych čísiel, resp. z označeného mobilného telefónu, ale tiež kvôli zabezpečeniu charakteristiky sťažovateľa, a to aj napriek tomu, že mobilný operátor takúto správu v súlade so súdnym príkazom vydal ešte 28. marca 2011. Preto predĺženie väzby, o ktorom okresný súd a krajský súd rozhodli, bolo v skutočnosti v rozpore so zákonom.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa názoru krajského súdu v danej súvislosti je rozhodujúce, že správa mobilného operátora bola polícii doručená podľa odtlačku dátumovej pečiatky až 27. septembra 2011. Táto správa preto v čase rozhodovania všeobecných súdov nebola súčasťou spisu predloženého prokurátorom spolu s jeho návrhom na predĺženie väzby.</p> <p>Možno konštatovať, že splnenie podmienok väzby vyplývajúcej z ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku je v uznesení krajského súdu obširným spôsobom a presvedčivo zdôvodnené. Túto časť odôvodnenia uznesenia krajského súdu nemožno v nijakom prípade považovať ani za arbitrárnu, ale ani za zjavne neodôvodnenú. Krajský súd tu v dostatočnom rozsahu splnil svoju prieskumnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 72 ods. 2 tretej vety Trestného poriadku.</p> <p>Odlíšna je situácia vo vzťahu k ustanoveniu § 76 ods. 3 druhej vety Trestného poriadku, teda v súvislosti s posúdením otázky, či bolo alebo nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť v pôvodnej sedemmesačnej lehote, ako aj v súvislosti s povinnosťou viesť vyšetrovanie s osobitnou starostlivosťou a urýchlenním.</p> <p>Možno preto zo skutkového hľadiska ustáliť, že pokiaľ sa návrh prokurátora na predĺženie väzby v prípravnom konaní opierať inter alia o potrebu vyžiadať si od mobilného operátora výpis odchádzajúcich a prichádzajúcich hovorov a SMS správ z označených telefónnych čísiel a z označeného mobilného telefónu, bol v tomto smere duplicitný a nadbytočný, pretože požadované informácie už mobilný operátor pred niekoľkými mesiacmi polícii poskytol.</p> <p>Z dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, možno ustáliť, že polícia v súvislosti s návrhom na predĺženie väzby v prípravnom konaní nepredložila prokurátorovi (a ten následne okresnému súdu) celý dovtedy získaný spisový materiál, pretože v predloženej spisovom materiáli sa nenachádzala správa mobilného operátora.</p> <p>Ustanoveniu § 72 ods. 4 Trestného poriadku sa priečiaci postup polície v konečnom dôsledku umožnil, že okresný súd a krajský súd (ktoré o existencii správy mobilného operátora zrejme nevedeli) návrhu prokurátora na predĺženie väzby v prípravnom konaní v plnom rozsahu vyhovel s výslovným poukazom na potrebu zadovážiť túto správu.</p> <p>Na doplnenie treba dodať, že po rozhodnutí krajského súdu, ktorý predĺženie väzby v prípravnom konaní odobril, k novému vyžiadaniu správy od mobilného operátora už nedošlo, pretože zrejme hneď potom bola do spisu založená správa z 28. marca 2011, ktorá podľa dátumovej pečiatky mala byť polícii doručená 27. septembra 2011, teda v deň nasledujúci po dni, keď krajský súd o veci rozhodol.</p>

	<p>Ústavný súd považuje za potrebné predovšetkým zo skutkového hľadiska konštatovať, že tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého polícia v čase podania návrhu na predĺženie väzby mala správu mobilného operátora už dávno k dispozícii, bolo v plnom rozsahu zisteniami ústavného súdu preukázané. Mobilný operátor totiž svoju správu z 28. marca 2011 odovzdal na doporučenú poštovú prepravu 30. marca 2011 a polícia poštovú zásielku obsahujúcu správu mobilného operátora prevzala prostredníctvom splnomocnenca ešte 4. apríla 2011.</p> <p>Možno preto zo skutkového hľadiska ustáliť, že pokiaľ sa návrh prokurátora na predĺženie väzby v prípravnom konaní opieral inter alia o potrebu vyžiadať si od mobilného operátora výpis odchádzajúcich a prichádzajúcich hovorov a SMS správ z označených telefónnych čísiel a z označeného mobilného telefónu, bol v tomto smere duplicitný a nadbytočný, pretože požadované informácie už mobilný operátor pred niekoľkými mesiacmi polícii poskytol.</p> <p>Z dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, možno ustáliť, že polícia v súvislosti s návrhom na predĺženie väzby v prípravnom konaní nepredložila prokurátorovi (a ten následne okresnému súdu) celý dovtedy získaný spisový materiál, pretože v predložennom spisovom materiáli sa nenachádzala správa mobilného operátora z 28. marca 2011, hoci bola polícii doručená ešte 4. apríla 2011.</p> <p>Pritom je rozhodujúce, že prokurátor navrhol predĺžiť lehotu väzby v prípravnom konaní (ktorá mala uplynúť 1. októbra 2011) do 30. novembra 2011 (teda o ďalšie dva mesiace) jednak pre potrebu zadovážiť charakteristiku sťažovateľa z ústavu na výkon väzby, ale najmä preto, aby sa zadovážila v skutočnosti už existujúca správa od mobilného operátora.</p> <p>Inými slovami, ustanoveniu § 72 ods. 4 Trestného poriadku sa priečiaci postup polície v konečnom dôsledku umožnil, že okresný súd a krajský súd (ktoré o existencii správy mobilného operátora zrejme nevedeli) návrhu prokurátora na predĺženie väzby v prípravnom konaní v plnom rozsahu vyhovelí s výslovným poukazom na potrebu zadovážiť túto správu. Na doplnenie treba dodať, že po rozhodnutí krajského súdu, ktorý predĺženie väzby v prípravnom konaní odobril, k novému vyžiadaniu správy od mobilného operátora už nedošlo, pretože zrejme hneď potom bola do spisu založená správa z 28. marca 2011, ktorá podľa dátumovej pečiatky mala byť polícii doručená 27. septembra 2011, teda v deň nasledujúci po dni, keď krajský súd o veci rozhodol.</p> <p>Hoci krajský súd o existencii správy mobilného operátora nevedel a subjektívne v tejto súvislosti nepochybil, z objektívneho hľadiska nesie napriek tomu zodpovednosť za porušenie označených práv sťažovateľa. Krajskému súdu však možno pričítať aj subjektívne pochybenie v tom, že sa v uvedených súvislostiach nezaoberal dostatočne otázkou, či vyšetrovanie prebieha s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.</p> <p>Postup polície v prípravnom konaní, ktorá nepredložila prokurátorovi, resp. všeobecnému súdu celý získaný spisový materiál v súvislosti s rozhodovaním o väzbe, v dôsledku čoho všeobecné súdy rozhodnú o väzbe bez znalosti všetkých rozhodujúcich skutočností, nemožno považovať za konanie, ktoré by bolo v súlade s konaním ustanoveným zákonom. Znamená to zároveň porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, resp. práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>Uznesenie krajského súdu sa zrušuje.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ESEP: Tomasi c. Francúzsko z 27. augusta 1992, § 84, Abdoella c. Holandsko z 25. novembra 1992, § 24</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 530/2011
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - nevyhovené
dátum rozhodnutia	3. júl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní o neplatné skončenie pracovného pomeru a náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, ktoré začalo v roku 2003. V období po vydaní nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 118/06-49 z 11. júla 2006.
ratio decidendi	<p>Z prehľadu procesných úkonov ústavný súd v postupe okresného súdu v skúmanom období nezistil žiadne významnejšie obdobie nečinnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle požiadavky čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Najdlhšie obdobie nečinnosti v trvaní viac ako 4 mesiace ústavný súd zistil v čase, keď bol spis z krajského súdu vrátený späť okresnému súdu, kým okresný súd vyzval sťažovateľa, aby špecifikoval svoje finančné nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru. Obdobie viac ako 4 mesiacov však z ústavného hľadiska nevykazuje intenzitu porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu v skúmanom období ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že dobu, resp. obdobie, počas ktorého sa spis nachádzal na krajskom súde z titulu konania o odvolaní, nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť priebeh ani plynulosť skúmaného konania.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní v čase po vydaní nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 118/06 z 11. júla 2006 porušené nebolo.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 118/06

spisová značka	II. ÚS 568/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	18. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania dosiaľ nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Okresný súd bol v danej veci dlhodobo absolútne nečinný, a to konkrétne v období dva roky a sedem mesiacov. Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože minimálne počas dva a pol roka nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza.</p>

	<p>Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. K uvedenej nečinnosti, a teda k prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania sťažovateľky, ale výlučne v dôsledku postupu (nečinnosti) okresného súdu.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 328/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	3. júl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení neplatnosti kúpno-predajnej zmluvy, ktoré začalo v roku 2005.</p>
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Ústavný súd však nepopiera, že v danom prípade vec z dôvodu potreby súdnoznaleckého dokazovania môže predstavovať určitý stupeň zložitosti, avšak doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania, ako sa ďalej uvádza, ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Sťažovateľ neprispel svojim správaním k prietahom v konaní, aktívne sa dožadoval jeho pokračovania, a pokiaľ nebol schopný predložiť požadované porovnávacie materiály pre účely vypracovania znaleckého posudku, ústavnému súdu neušlo pozornosti, že tieto porovnávacie materiály len s veľkými ťažkosťami zadovážoval aj sám okresný súd napriek právnym prostriedkom (napr. § 124 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), ktoré má k dispozícii, a napriek aj jeho autorite.</p> <p>3. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už viac ako 7 rokov je už neprimerané (aj keď vec bola približne jeden rok na krajskom súde, za ktorého postup okresný súd nezodpovedá).</p> <p>Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v danej veci dlhodobo, ale aj krátkodobo nečinný. Okrem uvedeného okresný súd bol aj neefektívne činný, keď na vypracovanie znaleckého posudku určil 50-dňovú lehotu, pričom k jeho realizácii došlo až po 180 dňoch. Uvedená nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlňiteľná, pretože minimálne rok a pol okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>K uvedenej nečinnosti, a teda k prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania sťažovateľa, ale predovšetkým v dôsledku nečinnosti okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.